

Hanhijoen päiväkodin toimintasuunnitelma

2025-2026

Sisällys

1. Päiväkodin tiedot

2. Ryhmien tiedot

3. Varhaiskasvatusyksikön johtaminen

- Hanhijoen palaverikäytännöt ja muut rakenteet

4. Arvot

- Paimion kaupungin arvot, missio ja visio
- Varhaiskasvatuksen arvot
- Miten arvot näkyvät Hanhijoen päiväkodissa

5. Varhaiskasvatuksen toimintaa ohjaavat pedagogiset painopistealueet

- Inklusiivisuus Paimion varhaiskasvatuksessa
- Oppimisympäristöt ja niiden kehittäminen
- Leikki
- Lapsen osallisuus
- Kieli- ja kulttuuritietoisuus
- Miten kieli ja kulttuuritietoisuus toteutuu Hanhijoen päiväkodissa

6. Varhaiserityiskasvatus Paimiossa

7. Kestävä elämäntapa

8. Toiminnan arviointi ja kehittäminen

- Arvioinnin vuosikello
- Valssi, kansallinen laadunarviointijärjestelmä (Karvi)
- Paimion varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelma (Valssi)
- Päiväkodin vahvuudet ja kehittämiskohteet (Valssi)
- Asiakastyytyväisyyskyselyistä nousseet vahvuudet ja kehittämiskohteet

9. Yhteistyö

10. Lukuvuoden tapahtumat ja retket

11. Työhyvinvointi

- Henkilöstön osaaminen ja koulutus
- Työterveys
- Hyvinvointi ja työn imu

LIITTEET:

- Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma
- Toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma
- Päiväkodin vuosikello

1. PÄIVÄKODIN TIEDOT

Osoite: Rajantie 4, 21540 Paimio

Johtajan yhteystiedot:

Minna Kymäläinen

minna.kymalainen@paimio.fi

050 4371692

Apulaisjohtajan yhteystiedot:

Taru Sysinoro

taru.sysinoro@paimio.fi

040 1687383

Kveo: Tiina Mikkola

2. RYHMIEN TIEDOT

Nimi: Peukaloiset

Lasten ikäjakauma ja lukumäärä: 2020 syntyneitä 8, 2019 syntyneitä 13

Henkilöstöresurssi: Esiopettaja, Varhaiskasvatuksen opettaja 80% työajalla, kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja osa-aikainen (esiopetusaika 9-13) varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitaja (velho, 80% työaika).

Nimi: Villihanhet

Lasten ikäjakauma ja lukumäärä: 2021 syntyneitä 10, 2022 syntyneitä 2, 2023 syntyneitä 1

Henkilöstöresurssi: Varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja osa-aikainen varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitaja (velho)

Preitilän velho toimii Hanhijoella maanantaisin.

Lisäksi päiväkodissa toimii kaksi lastenhoitajan varahenkilöä, joista toinen 60% työajalla. Molemmat varahenkilöt toimivat Lempilän, Hanhioen ja Preitilän päiväkodeissa.

Kolmessa päiväkodissa toimii myös yhteinen ryhmää avustava laitospulainen.

3. VARHAISKASVATUSYKSIKÖN JOHTAMINEN

Varhaiskasvatuksen kehittämisestä vastaa varhaiskasvatusjohtaja yhteistyössä päiväkodin johtajien kanssa. Varhaiskasvatuksen päätöksenteko tapahtuu Vakajoryssä. Päiväkodin johtaja vastaa johtamansa yksikön pedagogiikasta, laadusta ja tuloksellisuudesta yhdessä apulaisjohtajan kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukee päiväkodin johtajaa pedagogiikan johtamisessa.

- Päiväkodin pedagogiikan ja työntekijöiden pedagogisen osaamisen johtaminen
  - Työntekijöiden ammatillinen ohjaus ja henkilöstöhallinto
  - Talousjohtaminen ja oman yksikön budjetista vastaaminen
  - Turvallisuusjohtaminen
  - Työhyvinvoinnin ja työyhteisön toimivuuden johtaminen
  - Inklusiivinen toimintakulttuurin johtaminen, mikä edistää tasa-arvoa ja lapsen osallisuutta
  - Tiimin pedagogiikasta ja toimivuudesta vastaa ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja
  - Palaverikäytännöt ja rakenteet varmistavat toimintakulttuurin kehittämisen
-

Hanhijoen palaverikäytännöt ja muut rakenteet

- Talon palaverit, ammattiryhmäpalaverit, pedagogiset työillat sekä muut palaverikäytännöt on kirjattu päiväkodin omaan vuosikelloon. Vuosikelloon ja palaverikäytänteihin on henkilökunnalle myös oma ohjeistus.
- Johtaja- ja apulaisjohtajamallia kehitetään ja työnjako on kirjattu ylös. Johtotiimillä on viikoittain palaveri työnjaosta sekä ajankohtaisista asioista.
- Kveo-johtotiimin palaverit on aikataulutettu kalentereihin.
- Työvuorot toteutuvat kiertävän listan mukaisesti, jotta työntekijöillä on mahdollisuus ennakoida pidemmälle aikavälille omia menoja.
- Erilaiset lomatoiveet ja muut työvuoroissa huomioitavat asiat kirjataan ohjeistusten mukaisesti. Työntekijöillä on kirjalliset ohjeet, miten näiden kanssa toimitaan.
- Linkki vuosikelloon. [Hanhijoen vuosikello 25-26.docx](#)

4. ARVOT

- Paimion kaupungin arvot, missio ja visio
- Varhaiskasvatuksen arvot
- Miten arvot näkyvät päiväkodin toiminnassa

Paimion kaupungin arvot, missio ja visio

Paimion kaupungin arvot ovat:

Paimio on ihmisläheinen, yrittäjyyttä tukeva, ympäristöystävällinen ja turvallinen kaupunki

Ihmisläheisyys; turvalliset ja sensitiiviset aikuiset, lämmin vuorovaikutus, lapsilähtöisyys.

Suosimme Paimiolaisia palveluita ja tarjoamme paikallisille yrittäjille laadukasta varhaiskasvatusta. Vahvistamme lasten valmiuksia yrittäjyyteen esimerkiksi osallisuuden, sinnikkyuden ja luovuuden harjoittelun kautta. Ympäristökasvatus on tärkeä osa Paimio varhaiskasvatusta.

Missionamme eli toiminta-ajatuksenamme on:

Paimion kaupunki mahdollistaa hyvän elämän.

Paimion varhaiskasvatus luo perustan hyvälle elämälle tarjoamalla jokaiselle lapselle turvallisen, osallistavan ja kasvua tukevan ympäristön. Toimintamme perustuu lapsen arvostamiseen, yhteisöllisyyteen ja laadukkaaseen pedagogiikkaan, jossa lapsi saa kasvaa omana itsenään, oppia uteliaasti ja kokea olevansa tärkeä osa yhteisöä.

Työn visiona eli tavoitetilana on:

Vuonna 2026 Paimio on maakunnan vetovoimaisin kaupunki, joka tunnetaan kulttuuristaan sekä laadukkaista palveluistaan.

Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, jossa lapsen osallisuus, hyvinvointi ja oppiminen ovat keskiössä. Paimion varhaiskasvatus rakentuu vahvasta yhteisöllisyydestä, kulttuurista ja arjen pedagogiikasta, mikä tukee lasten kasvua ja kehitystä monipuolisesti.

Varhaiskasvatuksen arvot: henkilökunnan näkökulma

Turvallisuus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on varmistaa hyvän ja turvallisen lapsuuden toteutuminen.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Lapsella on oikeus kehittää taitojaan ja tehdä valintoja sukupuolesta, syntyperästä, kulttuuritaustasta tai muista henkilökohtaisista ominaisuuksista riippumatta.

Läsnäolo ja sensitiivisyys

Aikuiset ovat aidosti läsnä ja kohtaavat lapsen sensitiivisesti. Lasten aloitteisiin ja tarpeisiin vastataan.

Lapsilähtöisyys

Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas omana itsenään. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi, huomioonotetuksi ja ymmärretyksi omana itsenään.

Miten arvot näkyvät Hanhijoen päiväkodissa

- **Turvallisuus:** Olemme sopineet yhteiset säännöt siihen, miten varmistamme fyysisen turvallisuuden. Retkille lähdettäessä tehdään aina retkisuunnitelma ja otetaan lapsista turvakuva. Aikuinen tarkistaa pihan ja portit ennen ulkoilua ja puhelimet pidetään aina mukana. Turvallisuuden vuosikelloon on suunniteltu, mitä harjoitteita ja asiakirjoja vuoden aikana laaditaan ja arvioidaan. Lasten kanssa on tehty yhteiset pelisäännöt ja sosiaalista turvallisuutta harjoitellaan mm. MiniVerso –toiminnan avulla. Lasten kanssa harjoitellaan tunnetaitoja.
- **Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus:** Hanhijoen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelmassa nousi esille kirjojen päivittäminen niin, että kirjoissa näkyy moninaisuus ja yhdenvertaisuus esimerkiksi sukupuolioleissa ja ihmisten moninaisuudessa. Myös leikkivälineitä on päivitetty ja leikin pitkäkestoisuuteen on panostettu. Aikuinen on mukana leikeissä varmistamassa kaikkien lasten mukaan pääsyn. Arjessa tasa-arvo näkyy kaikkien kuuntelemisella, aikuinen omalla esimerkillään näyttää, että jokaisen puheenvuoroa tulee kunnioittaa.
- **Läsnäolo ja sensitiivisyys:** Konkreettisesti laskeudutaan lapsen tasolle vuorovaikutustilanteissa. Lapsen aloitteisiin tartutaan ja aikuinen on läsnä arjen tilanteissa mallintaen ja sanallistaen.
- **Lapsilähtöisyys:** Lapsilähtöisyyttä tuetaan esimerkiksi lasten suunnittelemien projektien kautta. Lapsi saa itse vaikuttaa arjen tilanteisiin, joihin aikuinen on luonut turvalliset raamit.

5. VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTAA OHJAAVAT PEDAGOGISET PAINOPISTEALUEET

- Inklusiivinen varhaiskasvatus
- Oppimisympäristöt ja niiden kehittäminen
- Leikki
- Lapsen osallisuus
- Kieli- ja kulttuuritietoisuus
- Näin toteutuu päiväkodissa

Inklusiivisuus Paimion varhaiskasvatuksessa

Inklusiivinen varhaiskasvatus tarkoittaa sitä, että kaikki lapset, heidän erilaisista taustoistaan ja tarpeistaan riippumatta, otetaan mukaan yhteiseen toimintaan. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan niin, että jokaisella lapsella on mahdollisuus oppia, osallistua ja kokea yhteenkuuluvuutta. Tärkeää on riittävä tuki, yhdenvertaisuus ja yhdessä oppiminen.

Inklusiivisuus Paimion varhaiskasvatuksessa tarkoittaa:

- Kuvatuki on näkyvillä ryhmätiloissa
  - Toimimme joustavissa pienryhmissä
  - Leikissä otetaan kaikki mukaan
  - Henkilökunta käyttää selkeitä ja lyhyitä ohjeita
  - Tilat ovat esteettömiä ja muunneltavia lasten tarpeisiin
  - Lapsille järjestetään mahdollisuus rauhoittumiseen ja aistikuorman vähentämiseen
  - Oppimista tuetaan monipuolisia menetelmiä ja toimintatapoja käyttäen, huomioiden erilaiset tavat oppia
  - Ryhmissä on selkeä päivästrukturi
  - Huoltajayhteistyötä rakennetaan päivittäisillä kohtaamisilla
  - Tiimeissä arvioidaan toimintaa inklusion näkökulmasta
-

Oppimisympäristöt ja niiden kehittäminen

Leikki

Leikki on lapsen luontainen tapa oppia, ilmaista itseään ja rakentaa sosiaalisia suhteita. Varhaiskasvatuksessa leikkiä tuetaan tarjoamalla monipuolisia mahdollisuuksia, huomioimalla yksilöllisyys ja kulttuuritausta sekä rikastamalla leikkiä luovin menetelmin. Aikuisen rooli on havainnoida, dokumentoida ja ohjata leikkiä sensitiivisesti, lapsen aloitteita ja ideoita kunnioittaen. Jokaisella lapsella on oikeus osallistua leikkiin omalla tavallaan.

- Leikkiympäristöt ja välineet ovat tarkoituksenmukaisia ja ne tukevat monipuolisia leikkejä.
  - Leikkiin voi osallistua yksin, pareittain tai ryhmässä, ilman rajoituksia sukupuolen, iän tai taito- ja kehitystason mukaan.
  - Leikissä ja leikkivälineiden valinnoissa huomioidaan moninaisuus.
  - Aikuinen seuraa leikkiä aktiivisesti, dokumentoi havaintoja ja hyödyntää niitä pedagogisessa suunnittelussa. Dokumentointi tekee näkyväksi lasten ajattelua ja kiinnostuksen kohteita.
  - Aikuinen osallistuu leikkiin hienovaraisesti, tukee vuorovaikutusta ja auttaa ristiriitojen ratkaisemisessa.
  - Digitaalisia välineitä käytetään leikin tukena, ei sen korvikkeena. Tabletilla voidaan kuunnella satu, joka rikastuttaa lasten leikkiä.
  - Leikissä hyödynnetään monipuolisia oppimisympäristöjä.
-

Lapsen osallisuus

Osallisuus tarkoittaa lapsen oikeutta vaikuttaa omaan arkeensa, tulla kuulluksi ja nähdyksi. Lapsi nähdään aktiivisena toimijana, jonka ajatukset, ideat ja kiinnostuksen kohteet ohjaavat toimintaa. Osallisuus toteutuu sekä yksilöllisesti että yhteisöllisesti ja jokaisella lapsella on oikeus osallistua omista lähtökohdistaan käsin.

- Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja arviointiin ikä- ja kehitystason mukaisesti.
- Toiminnan suunnittelun perusteena ovat lasten ihmetykset, kysymykset ja leikit.
- Leikki, projektit ja teemat rakentuvat lasten kiinnostuksen kohteiden pohjalta.
- Lapset voivat osallistua dokumentointiin esimerkiksi valokuvien, piirroksien tai kertomuksien.
- Aikuiset kuuntelevat lasten ajatuksia, ideoita ja toiveita arjen tilanteissa.
- Ryhmässä harjoitellaan vuorovaikutustaitoja, tunteiden säätelyä ja toisten huomioimista, mikä auttaa lasta kiinnittymään yhteisöön.
- Päivittäiset rutiinit tukevat lasten aktiivista osallistumista ja päätöksentekoa.
- Materiaalit ja välineet ovat lasten saatavilla, mikä tukee heidän omatoimisuutta.

Kieli- ja kulttuuritietoisuus

Kielitietoisessa varhaiskasvatuksessa ymmärretään kielen keskeinen merkitys lasten oppimiselle, kehitykselle, vuorovaikutukselle ja identiteetille sekä toimitaan varhaiskasvatuksen inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.

- Varhaiskasvatuksen henkilöstö ymmärtää olevansa kielellisiä malleja lapsille ja kannustaa sensitiivisesti lapsia monipuoliseen kielenkäyttöön.
  - Vanhempia kannustetaan puhumaan lapselle kotona omalla äidinkielellä. Vanhempia kannustetaan lainaamaan kirjastosta oman äidinkielellä kirjoitettuja kirjoja.
  - Ryhmässä olevien lasten kieli- ja kulttuuritausta huomioidaan ryhmän toiminnassa. Vanhempien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Tarvittaessa käytetään tulkkipalveluja ymmärtämisen varmistamiseksi. Suomalainen kulttuuriperintö on vahvasti esillä ryhmän toiminnassa.
  - Suomen kielen oppimisen seurannassa ja tukemisessa voidaan käyttää Kielipedaa työvälineenä.
  - Lasten osallisuuden, ymmärretyksi tulemisen ja kielen oppimisen tukena käytetään Paimiossa Roihuset-materiaalia sekä kuvatukea arjessa. Kielinuppu-sovellus rikastaa kielen oppimista musiikin keinoin.
  - Kielen oppimista tuetaan suunnitelmallisesti esimerkiksi ottamalla käyttöön kieli- ja kulttuuritietoinen vuosikello.
  - Tavoitteena on lukea lapsille vähintään yksi kirja päivässä.
-

Miten kieli ja kulttuuritietoisuus toteutuu Hanhijoen päiväkodissa

- Ryhmissä on päivittäin vuorovaikutuksellinen satuhetki. Satujen sanoja ja sanontoja avataan lapsille ja niistä keskustellaan satujen yhteydessä.
- Kielinupun laulut ovat aktiivisessa käytössä ja niiden avulla vahvistetaan sanavarastoa.
- Aikuinen käyttää rikasta kieltä ja tiedostaa olevansa kielellinen malli.
- Aikuinen puhuu rauhallisesti ja mallintaa arvostavaa kielenkäyttöä.
- Ohjeet ovat selkeitä ja lyhyitä. Ohjeet on myös pilkottu ja kuvitettu.
- Molemmissa ryhmissä on käytössä vahva kuvatuki päivän eri tilanteisiin koko ryhmällä ja yksilöllisesti.

6. VARHAISERITYISKASVATUS PAIMIOSSA

Lapsella on oikeus saada oikea-aikaista yleistä, tehostettua tai erityistä tukea heti, kun tuen tarve havaitaan. Riittävän varhaisella ja oikein kohdennetulla tuella ehkäistään ongelmien syntymistä, kasvamista ja monimuotoistumista.

- Paimion kaupungissa työskentelee kolme konsultoivaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa (kveo), joille on määritelty omat toiminta-alueet. Kveot toimivat erityispedagogiikan asiantuntijoina, ohjaten ja konsultoiden henkilökuntaa lasten tukea kokevissa asioissa ja vastaavat erityisopetuksesta omalla alueellaan. Kveot osallistuvat lasten tuen tarpeiden arviointiin, tukitoimien suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä monialaiseen yhteistyöhön.
- Tällä toimintakaudella päiväkodeissa työskentelee kaksi ryhmässä toimivaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa (veo), jotka toimivat pienennetyissä ryhmissä antaen kokoaikaista erityisopetusta.
- Paimiossa työskentelee varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajia, velhoja. Velhojen tarkoituksena on mallintaa inklusiivista tapaa toimia tuen tarpeisten lasten kanssa. Tällä toimintakaudella varhaiserityiskasvatuksessa toimii yhdeksän velhoa. Tarvittaessa ryhmässä toimii lisäksi avustavaa henkilökuntaa.

Kolmitasoinen tuki varhaiskasvatuksessa

Yleinen tuki	Tehostettu tuki	Erityinen tuki
Kaikille lapsille yksilöllisesti ja yhteisöllisesti suunniteltuna tarpeen mukaan		
Muodostuu yksittäisistä tuen muodoista	Muodostuu useista tuen muodoista, joita toteutetaan säännöllisesti ja tarvittaessa samanaikaisesti	Muodostuu useista tuen muodoista, joita toteutetaan kokoaikaisesti
Intensiteetiltään matalaa	Intensiteetiltään voimakkaampaa	Intensiteetiltään voimakasta
Pääsääntöisesti lyhytkestoista, mutta voi kestää myös pidempään	Lyhytkestoista tai pidempään jatkuvaa	Jatkovaa
Mahdollisista tukipalveluista tehdään hallintopäätös	Tehostetun tuen antamisesta tehdään hallintopäätös (ml. tukipalvelut)	Erityisen tuen antamisesta tehdään hallintopäätös (ml. tukipalvelut)
Laadukas varhaiskasvatuksen toiminta		

Tuen eri muodot varhaiskasvatuksessa

Pedagogiset tuen muodot

Toistuvien toimintojen sekä lapselle selkeän ja ennakoitavan päivärutmin luominen

Oppimisympäristöihin liittyvät ratkaisut

Sensitiiviset ja saavutettavat vuorovaikutus- ja kommunikointitavat

Yhteisiä ja johdonmukaisia pedagogisten ja erityispedagogisten työtapojen ja menetelmien käyttöä

Toimintatavat, joissa lapsen tarvitsema tuki toteutuu osana vertaisryhmää

Esteettömyys – pedagogiset ja rakenteelliset ratkaisut

Rakenteelliset tuen muodot

Henkilöstön osaamisen ja erityispedagogisen osaamisen lisääminen

Ryhmän lapsimäärän pienentäminen, pien- tai erityisryhmä

Henkilöstön mitoitukseen ja/tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut sekä niiden muuttaminen lapsen tuen tarpeen mukaan

Varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustamispalvelut, apuvälineiden käyttäminen, veon opetus ja konsultaatio

Hoidolliset tuen muodot

Menetelmiä ja toimintatapoja, joilla vastataan lapsen tarvitsemaan hoitoon, hoivaan ja avustamiseen

Terveystenhoidollisten tarpeiden huomiointi esimerkiksi lapsen pitkäaikaissairauksien hoitoon, lääkitykseen, ruokavalioon ja liikkumiseen liittyvät avustamisen tarpeet ja apuvälineet

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoiden kanssa tehdään yhteistyötä esim. ohjauksen ja konsultaation osalta

Rakenteelliset tuen muodot mahdollistavat tarvittaessa

Rakenteelliset tuen muodot mahdollistavat tarvittaessa

7. KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA

Lasten vahvaa ja myönteistä luontosuhdetta sekä kokonaisvaltaista kehitystä tuetaan varhaiskasvatuksessa monipuolisesti

1. Luontosuhteen vahvistaminen:

- Lapsena syntynyt suhde luontoon on kestävä perusta ympäristön kunnioittamiselle ja arvostamiselle koko elämän ajan.
- Positiiviset kokemukset ulkona luonnossa herättää uteliaisuutta luonnon monimuotoisuutta kohtaan, joka vaikuttaa haluun suojella luontoa

2. Ympäristötietoisuuden ja vastuullisuuden tukeminen:

- Lapset oppivat, että jokaisen toiminnalla on vaikutusta ympäristöön ja se auttaa ymmärtämään, miksi on tärkeää kierrättää, säästää vettä ja energiaa, ja pitää huolta luonnosta.
- Myönteiset valinnat kestävä tulevaisuuden hyväksi.

3. Ilo, oppiminen ja ekologiset elämäntavat:

- Luonnossa on mahdollisuus leikkiä, oppia ja kokea ilon tunteita,
- Esim., kierrättämällä, kasvattamalla omia kasveja tai vähentämällä kertakäyttömuovia – voi opettaa lapsille kestävä elämäntavan perusperiaatteita. Ne eivät ole vain opetuksen välineitä, vaan ne lisäävät myös lasten kiinnostusta ympäristöön liittyviin asioihin.

Paimion kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelman 2022-2026 toteutuminen varhaiskasvatuksessa

Viisas liikkuminen:

- Lapsille annetaan liikennekasvatusta ja retkiä suunniteltaessa huomioidaan bussien täyttöaste.

Kestävät hankinnat:

- Hankintoja tehtäessä valitaan laadukkaat, kestävät ja ympäristöystävälliset materiaalit. Hankintoja suunniteltaessa huomioidaan jo olemassaolevat materiaalit ja kierrätys.

Resurssiviisaus ja materiaalikierto:

- Kierrätys otetaan osaksi lasten arkea. Lapsille opetetaan resurssiviisas elämäntapa, esimerkiksi sähkön ja veden säästäminen.

Luonnon monimuotoisuuden suojeleminen:

- Päiväkodeissa retkeillään säännöllisesti lähiluontoon, jossa tutkitaan ja ihmetellään luonnon monimuotoisuutta sekä pohditaan luonnon suojelemista.

Toimintakulttuurin muutos:

- Ympäristökasvatusyhteistyötä tehdään eri toimijoiden kanssa. Voidaan esimerkiksi lainata kirjastosta aiheeseen liittyviä kirjoja ja retkireppuja.
-

Miten kestäväää elämäntapaa toteutetaan Hanhijoen päiväkodissa

- Joka kuukauden ensimmäisellä viikolla keskitytään 1-2 päivää kierrätysteemaan. Lapset ovat tuoneet kotonaan mukaan kierrätettäviä asioita ja niitä on yhdessä viety kierrätyspisteelle. Päiväkodissa omat kierrätysastiat ja kierrätykseen tutustutaan monipuolisesti.
- Roskakävelyjä tehdään säännöllisesti ja esimerkiksi metsäretkillä kerätään roskaa. Päiväkodille on hankittu roskapihtejä.
- Metsäretket ovat viikottaisia ja niiden avulla vahvistetaan lasten luontosuhdetta.
- Linja-autojen käyttö suunnitellaan niin, että auto on aina täysi. Jos esimerkiksi esioppilaat lähtevät uimaan, samalla kyydillä pienemmät menevät retkelle kirjastoon tai muualle keskustaan.
- Keväisin tutkitaan kasvien istuttamista ja kevään etenemistä.

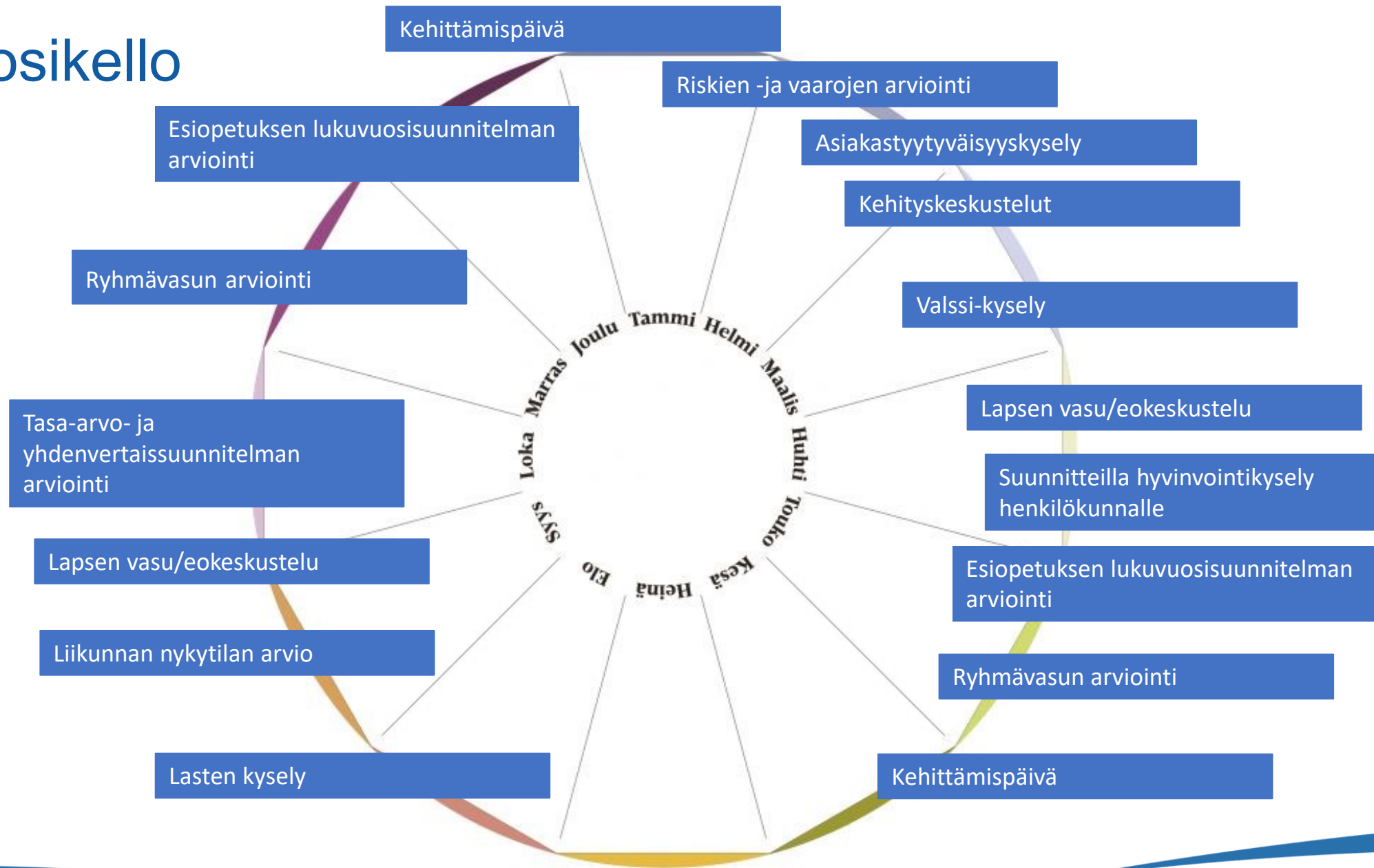
8. TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

- Arvioinnin vuosikello
- Valssi, kansallinen laadunarviointijärjestelmä (Karvi)
- Paimion varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelma (Valssi)
- Päiväkodin vahvuudet ja kehittämiskohteet (Valssi)
- Asiakastyytyväisyyskyselystä nousseet vahvuudet ja kehittämiskohteet

Arvioinnin vuosikello

Valssi, kansallinen laadunarviointijärjestelmä (Karvi)

Valssi on kansallinen laadunarviointijärjestelmä, jonka tarkoituksena on tukea järjestäjiä ja palveluntuottajia heidän arviointitehtävässään. Arvioinnin apuna ovat tutkimusperustaiset lomakkeet. Paimion varhaiskasvatuksessa otettiin Valssi käyttöön vuonna 2024, jolloin kehittämisen kohteeksi valittiin leikki. Paimion varhaiskasvatus on valittu Karvin tiedonkeruun otantaan.

- Keväällä 2025 henkilöstöltä kerättiin tietoa vastavuoroisen- ja kielellisen vuorovaikutuksen osalta.
- Hanketta varten on palkattu hankekoordinaattori Maria Kerkkänen, jonka tehtävä on juurruttaa Valssi osaksi Paimion varhaiskasvatusta
- Tavoitteena on ollut kehittää arviointiprosesseja ja valmistella Valssilla toteutettavia arviointeja osaksi toimintaa

Paimion varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelma (Valssi)

**Lisätään
kirjojen,
lorujen ja
satujen
lukemista**

**Hyödynnetään
monipuolisesti
kirjaston
tarjontaa**

**Käytetään
luovasti
erilaisia
draaman
keinoja**

**Luodaan
rauhallisia
oppimis-
ympäristöjä ja
toimitaan
pienryhmissä**

**Harjoitellaan
yhdessä
leikkiä ja
vuorovaikutus-
taitoja**

**Jaetaan
osaamista
pedagogisissa
kahviloissa**

Hanhijoen päiväkodin kehittämissuunnitelma (Valssi)

HANHIOJEN
PÄIVÄKOTI

KEVÄT 2025-

VALSSI-VASTAVUORONEN JA KIELELLINEN VUOROVAIKUTUS

KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA TOIMENPITEET

ENEMMÄN
DOKUMENTOINTIA JA
LASTEN OSALLISTUMISTA
SIIHEN.

PROJEKTISEINÄN
KÄYTTÖÖNOTTO, JONKA
KAUTTA ARKI JA TOIMINTA
NÄKYVÄKSI (LASTEN
KERTOMUSTA TUETAAN)

SITOUDDUTAAN
KÄYTTÄMÄÄN
YHTEISESTI KUVATUKEA
JA ARJEN TILANTEITA
SANOITETAAN
SÄÄNNÖLLISESTI

ONGELMIA RATKOTAAN
PUHUMALLA

SATUJA RIKASTETAAN
ERILAISILLA
REKVISIIITOILLA

PALAUTETAAN
TAKAISIN RUOKA- JA
VUODENAIKALORUT

DIGITAALISUUTEEN JA
DOKUMENTOINTIIN
LIITTYVÄÄ
KOULUTUSTA LISÄÄ

KEHITTÄMISTOIMENPITEIDEN SEURANTASUUNNITELMA

VUOROVAIKUTUKSEN SEKÄ
LEIKIN
VAIKUTTAVUUTTA
ARVIOIDAAN PALAVEREISSA

KIRJATAAN TAVOITTEET
RYHMÄVASUUN/ESIOPETUKSEN
LUKUVUOSISUUNNITELMAAN

ARVIOIDAAN SOVITUSTI JA
SÄÄNNÖLLISESTI

Asiakastyytyväisyyskyselystä nousseet vahvuudet ja kehittämiskohteet

- **Vahvuudet:**

- 92% huoltajista koki, että lapsi viihtyy varhaiskasvatuksessa hyvin tai erittäin hyvin
- 92% koki, että lapsen mielenkiinnonkohteet otetaan huomioon monipuolisesti tai erittäin monipuolisesti
- 92% oli tyytyväinen tai erittäin tyytyväinen lapsen varhaiskasvatukseen

Seuraavissa vastauksissa oli **paljon vahvuuksia ja tyytyväisiä huoltajia, mutta nähtävissä oli myös hajontaa ja moni asia koettiin vaihtelevaksi.**

- 77% koki, että lapsi otetaan vastaan lämpimästi tai lapsi huomioiden
- 77% huoltajista koki lapsen varhaiskasvatusyksikön ilmapiirin lämpimänä
- Yli 70% mielestä tiedonkulku ja tietoa lapsen päivästä saa melko hyvin, hyvin tai erittäin hyvin
- Vuorovaikutus henkilökunnan kanssa koettiin 77% mielestä luontevaksi tai kannustavaksi
- 77% koki yhteydenoton päiväkodin johtajaan sujuvaksi tai miellyttäväksi
- 75 % koki yhteydenoton varhaiskasvatustoimistoon sujuvaksi tai helpoksi

- **Kehittämiskohteita:**

- Huoltajat toivat niin vastausten että avoimen palautteen kautta esiin vaihtelevuuden monen asian kohdalla. Varhaiskasvatusyksikön ilmapiiri, vuorovaikutus, se, miten lapsi otetaan vastaan tai miten lapsen päivästä saa tietoa vaihteli paljon. Tästä keskustelimme henkilökunnan kanssa kehittämispäivässä ja kiinnitämme asiaan jatkossa enemmän huomiota.
- Yhteydenotot sekä varhaiskasvatustoimistoon että päiväkodin johtajaan koettiin noin 15% mielestä hankalana. Toimistolta lähetettiin terveisiä, että heille voi aina laittaa sähköpostia, jossa toivotaan yhteydenottoa, mikäli puhelinaika koetaan hankalaksi. Päiväkodin johtajaan saa myös parhaiten yhteyden puhelimitse tai Wilman kautta. Aina kannattaa olla yhteydessä jos jokin asia hiemankin mietityttää!

9. YHTEISTYÖ

- Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö
- Neuvolan / Varhan kanssa tehtävä yhteistyö
- Kirjaston kanssa tehtävä yhteistyö
- Muut yhteistyötahot

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö:

- Tuonti- ja hakutilanteessa keskustellaan lapsen kuulumisista.
  - Viestintä tapahtuu Wilman ja jatkossa Daisyn kautta.
  - Yhteistyö on erityisen tärkeää siirtymävaiheissa. Lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa, varhaiskasvatuspaikkaa vaihtaessa sekä esiopetukseen siirryttäessä.
  - Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelu käydään syksyllä, arvioidaan keväällä ja aina tarvittaessa.
  - Keskusteluissa käytetään tarvittaessa tulkkia.
  - Yhteistyö huoltajien kanssa on erityisen tärkeää lapsen tukea suunniteltaessa ja toteutettaessa. Tuki suunnitellaan yhteistyössä erityisopettajan kanssa.
  - Huolen herätessä käydään keskustelua huoltajien kanssa ja tarvittaessa otetaan yhteyttä tarvittaviin tahoihin ja ohjataan huoltajia oikeiden palveluiden piiriin.
  - Huoltajilla tulee olla mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen.
  - Huoltajien keskinäinen verkostoituminen ja yhteinen toiminta mahdollistetaan erilaisissa tilaisuuksissa.
-

Neuvolan/ Varhan kanssa tehtävä yhteistyö:

- ICF-lomakkeet täytetään yhdessä huoltajan kanssa kaikista neljä ja viisi vuotta täyttävistä. Lomake toimitetaan neuvolaan viikkoa ennen käyntiä. ICF-lomakkeesta tulee neuvolan kooste päiväkodille.
- ICF-lomaketta käytetään lapsen kasvun- ja kehityksen havaintojen ja arvioinnin tukena
- Konsultaatiopyynnön neuvolatyöryhmälle voi tehdä, jos tuen tarpeita ilmenee. Pyynnön voi tehdä minkäikäiselle tahansa. Lomake tehdään yhteistyössä erityisopettajan ja huoltajan kanssa.
- Neuvolatyöryhmässä työskentelee lääkäri, terveydenhoitaja, fysioterapeutti, psykologi, puheterapeutti ja toimintaterapeutti. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä lastensuojelun kanssa.

Kirjaston kanssa tehtävä yhteistyö:

Varhaiskasvatus on mukana kirjaston koordinoimassa Lukutaidon-palikat hankkeessa. Sen tavoitteena on kehittää lasten kielellisiä taitoja ja kirjastoaktiivisuutta, minkä pohjalta on kehitetty yhteistyömalli, joka on menossa lautakuntaan hyväksyttäväksi. Hankkeeseen on valittu työryhmä, johon kuuluu myös varhaiskasvatuksen henkilöstöä.

- Esiopetusikäisten ohjatut kirjastovierailut
  - Kirjastovastaava nimetty jokaisesta päiväkodista
  - Lukudiplomi 0–6-vuotiaille
  - Eteiskirjastoja päiväkodeissa
  - Hubletien lainaus kirjastosta päiväkoteihin ja perhepäivähoitoon
  - Kirjastoleikkipakettien, kirjastokassien ja satusalkkujen lainaus
  - Satuhetket kirjastossa, päiväkodeissa ja puistoissa varhaiskasvatuksen lapsille
  - Yhteiset tapahtumat, esimerkiksi pehmoleluseikkailu
  - Näyttelytilojen varaus varhaiskasvatuksen lasten töille
-

Muut yhteistyötahot:

- Seurakunnan kanssa tehdään katsomuskasvatuksellista yhteistyötä.
- Erilaisten seurojen kanssa on tehty yhteistyötä: Hakan luistelu, Peimarin jalkapallokerho, partio. Lisäksi liikuntavastaava ilmoittaa päiväkodin mukaan eri tahojen järjestämiin liikunnan teemaviikkoihin.
- Koulun kanssa tehtävä yhteistyö: myös pienten ryhmä käy koulun liikuntasalissa sovitun aikataulun mukaisesti.
- Yhdistykset: Lions Club käy perinteisesti jouluisin keittämässä joulupuuroa päiväkodin joulujuhlassa.
- Myös muiden paikallisten toimijoiden kanssa on tehty yhteistyötä, lapset ovat esimerkiksi tehneet joulukortteja paikallisille vanhuksille ja käyneet istuttamassa heille esimerkiksi ämpäriperunoita.
- Tänä vuonna lähestytty paikallista MLL:ää ja Marttoja erilaisten yhteistyömuotojen miettimiseksi.

10. LUKUVUODEN TAPAHTUMAT JA RETKET

Päiväkodin kehittämispäivät lukuvuonna 2025-2026:

1. Kehittämispäivä 22.12.2025.
2. Kehittämispäivä kesäkuussa 2026.

Koko varhaiskasvatuksen yhteinen koulutuspäivä: Maaliskuussa 2026. Aiheena Open minds -työhyvinvointi

Kulttuuriset juhlat ja tapahtumat: Opettajien palaverissa sekä talon yhteisissä palavereissa suunnitellaan kalenterivuoden juhlat ja teemaviikot.

Retket lähiympäristöön: Päiväkotiki sijaitsee lähellä Parantolan metsää ja metsäretkiä tehdään säännöllisesti. Retket lähipuistoihin ovat myös säännöllisiä.

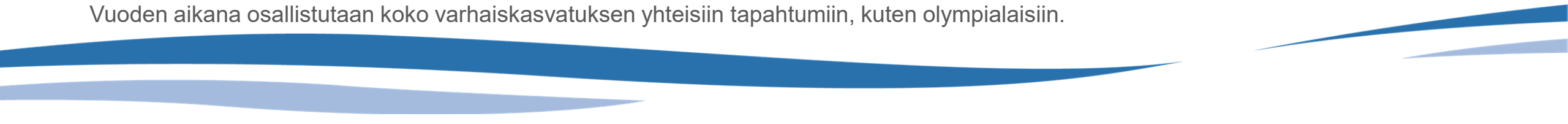
Linja-autolla tehtävät retket: Esioppilaat käyvät uimahallissa ja samalla on sovittu, että nuoremmat lapset pääsevät retkelle kirjastoon ja muihin keskustan palveluihin, jotta bussiresurssi tulee hyvin käytettyä. Esioppilaat käyvät lisäksi sähkömuseossa ja käsityömuuseumiilassa.

Viisivuotiaat menevät kerran toimintakauden aikana jäähalliin luistelemaan.

Kevätretki tehdään toukokuussa 2026.

Vuoden aikana osallistutaan erilaisiin kulttuuritapahtumiin, kuten konsertteihin ja teatteriesityksiin.

Vuoden aikana osallistutaan koko varhaiskasvatuksen yhteisiin tapahtumiin, kuten olympialaisiin.

11. TYÖHYVINVOINTI

- Hyvinvointi ja työn imu
- Henkilöstön osaaminen ja koulutus
- Open Minds –koulutuskokonaisuus
- Työterveys- ja työsuhde-edut

Hyvinvointi ja työn imu

Työhyvinvointi rakentuu terveyden, osaamisen, työn, työympäristön, työyhteisön ja johtamisen tekijöistä. Strateginen työhyvinvointisuunnitelma tukee varhaiskasvatuksen johtamistyötä ja sen tavoitteena on:

- Kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin vahvistaminen ja työviihtyvyyden edistäminen
- Työn imun, pito- ja vetovoiman lisääminen
- Sairauspoissaolojen vähentäminen
- Työnantajaimagon ja palvelun laadun parantaminen
- Taloudellisten säästöjen saavuttaminen

Tavoitteiden saavuttamiseksi otetaan käyttöön työhyvinvointijohtamisen vuosikello, joka:

- Mahdollistaa työhyvinvoinnin pitkäjänteisen ja systemaattisen suunnittelun
  - Varmistaa, että henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan läpi koko toimintavuoden
-

Henkilöstön osaaminen ja koulutus

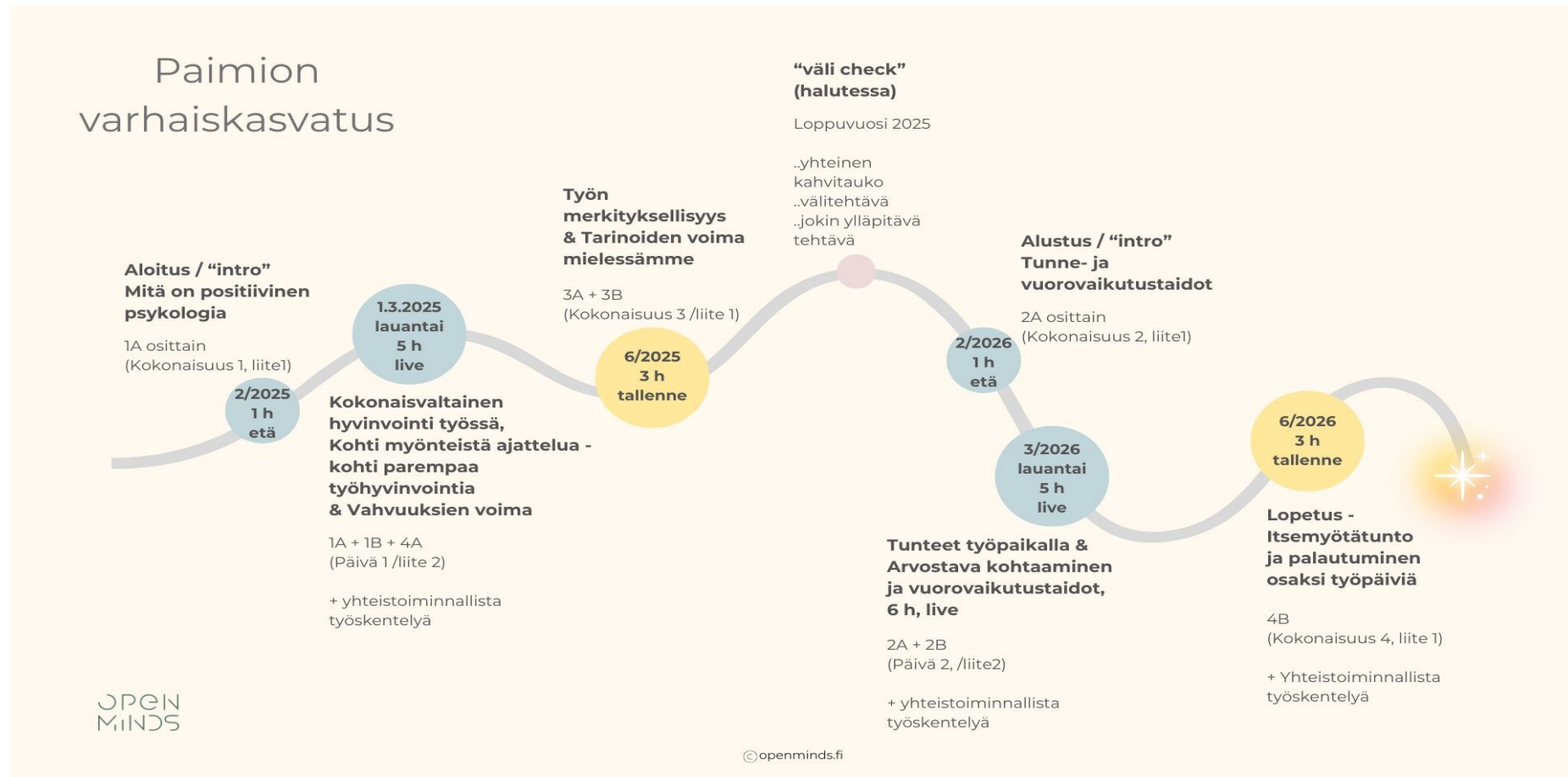
Koulutustyöryhmä suunnittelee ja valmistelee koulutukset tarpeiden mukaan

- Henkilöstön tarpeet ja kiinnostuksen kohteet huomioidaan koulutuksia suunniteltaessa
  - Kehityskeskustelut pidetään säännöllisesti
  - Uuden työntekijän perehdytys esim. mentorointimallin mukaan
  - Osaamisen jakaminen työyhteisöissä
  - Pedagogiset palaverit eri ammattiryhmille
  - Kehittämispäivät ja kehittämisillat
  - Jatkokouluttautumisen tukeminen
-

Open Minds koulutuskokonaisuus

Paimion kaupungin varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistuu työhyvinvointia käsittelevään koulutuskokonaisuuteen 2024-2026.

Liitteet

[Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 24-25](#)

[Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 25-26](#)

[Hanhijoen vuosikello 25-26.docx](#)

KIITOS!

